

 SAGA
EGMONT

KUULLU

Päivi Tapola

Päivi Tapola

Kuilu

SAGA Egmont

Kuilu

Cover image: Shutterstock
Copyright © 1985, 2021 Päivi Tapola and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726955514

1st ebook edition
Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com
Saga Egmont - a part of Egmont, www.egmont.com

Katrinle,
Susannalle,
Siljalle,
Annalle,
Saralle,
Eevalle ...

2. syyskuuta

Lentokoneessa matkalla Pariisiin olin täynnä innostusta; ajattelin tulevaisuutta. Janosin elämää. Menneisyys tuntui merkitsevältä vain siksi, että se oli muokannut minusta tällaisen kuin nyt koin olevani. En surrut tehtyjä virheitä tai vääriä valintoja, koska ne olivat tausta tälle hetkelle ja tulevaisuudelle, josta saisin vapaana muovata sellaisen kuin halusin. Elämä ei olisi enää kahleita; toisten toiveiden täyttämistä. Halusin elää itselleni. Ja sitä varten täytyi olla vapaa ja etäällä. Täytyi olla etäällä niistä, jotka pitivät oikeutenaan esittää vaatimuksia menneen takia.

Kaukana, ja vielä Pariisissa! Miten kaunis nimi: Pariisi! Sanoin sen mielessäni monta kertaa. Ja aina se maistui vapaudelta. Liikenteen melu. Kiirehtivät ihmiset. Suurkaupungin tunnelma, joka on jatkuva seikkailu, jatkuva juhla. Näin itseni kävelemässä taas Montparnassella ja istumassa katukahviloissa. Aurinko paistaisi, taivas olisi sininen — löytäisin jälleen ilon.

Haluan taas kokea saman tunteen kuin kevätaamuna. Astut ulos ovesta, pysähdyt hetkeksi ja hengität syvään; tuntuu kuin kaikki alkaisi siitä hetkestä. Kuin hengittäisi ensimmäisen kerran ja juuri alkava elämä olisi täynnä suuria ja arvaamattomia mahdollisuuksia.

Sellaisena haluan elämän: aina uutena, aina alkamassa. Ja Pariisissa sellainen tunnelma on helppo saavuttaa. Jokaisen kadunkulman takaa voisi alkaa seikkailu. Ihmiset olisivat valmiita yllätyksiin; odottamattomiin retkiin, juhliin, tapaamisiin. Kaikkeen mikä tekee elämän rikkaaksi. Rakastan vanhan

sivistyksen tuomaa boheemiutta, joka on enemmänkin luovaa suhtautumista jokapäiväiseen elämään kuin pelkkää muotojen hylkäämistä, hahmotonta kaaosta.

Ja rakastan ranskalaisten kykyä säilyttää etäisyys ja antaa hengitystilaa. Rakastan kevyttä, iloista ja sujuvaa keskustelua, joka luo yhteyden tunteen ja herättää mielenkiinnon, mutta välimatkan päästä.

Pariisissa riittää aina puhuttavaa, koska pienet asiat sujuvat harvoin niin kuin on suunniteltu. Posti on myöhässä, kirjeet hukassa, korjausmies ei tule, vesi loppuu, metro pysähtyy, ystävät unohtavat. Ja kaikki tämä kuvataan suureleisesti, paatoksella ja hämmästyneesti.

Charles de Gaullen kentällä muistot tulvivat mieleeni. Ensimmäinen matkani, jolloin Pariisi oli pelottavan yksinäinen hotellihuone, halpa viini ja kirjeet kotiin. Miten usein toistin mielessäni Tšehovin lausetta: »Yksinäiselle ihmiselle koko maailma on autio.» Viime vuosi: Citén kampuselämä, kaikki ulkomaalaiset opiskelijat, yksinäisyudentunteen voittaminen ja ilo vapaudesta. Marcelin tapaaminen, rakastuminen: miten nopeasti tunne vaihtui kiintymykseksi ja hänen elämäntapansa hyväksymiseksi.

Nyt Marcel ja Nathalie olivat vastassa, he seisoivat ylätasanteella ja heiluttivat. Autossa Nathalie puhui taukoamatta: kesän matkat, Marcelin uudet valloitukset, ystäviemme viimeiset seikkailut, uudet klubit.

Marcel ajoi rennon välinpitämättömänä, poltellen savukkeitaan ketjussa, nauraen ja työntäen joskus kommentin puheryöpyn sekaan. Marcel Italian auringon ruskettamana, lyhyeksi leikattu tukka melkein pystyssä, vaaleansinisten silmien tuijotus entistä pistävämpänä. Marcel roisto ja sankari; holtiton teoissaan, mutta

sisäisesti rehellinen. Hänen puolestaan ei koskaan tarvitsisi surra, hän pärjäisi aina.

Marcel ei anna kenellekään lupaa tunkeutua liian syvälle elämäänsä. »Haluan suojella vapauttani. En halua sitoutumista. Haluan vain helppoutta, huolettomuutta ja iloa. Vaatimukset ja odotukset pilaavat minkä tahansa suhteen.» Marcelista on mahdotonta luoda mitään illuusiota. Hänen moraalinsa on siinä, että hän seurustelee kaltaistensa kanssa. Hän ottaa vastuun vain siitä, ettei kukaan pysty suunnittelemaan tulevaisuutta hänen kanssaan. Ystävättäritään hän kieltää mahdollisuuden ajatella mitään pysyvää; kaikki perustuu hetkeen.

Marcel selittämässä elämänfilosofiaansa. »Minä pyrin elämässä tiettyyn pinnallisuuteen; elämäniloon, keveyteen, nautintoon. Mutta ensin on tehtävä selväksi suhteensa elämään ja kuolemaan. Saavuttaakseen vapauden on voitettava pelkonsa. Muuten pinnallisuus on vain todellisuuden kieltämistä ja pakenemista.»

En tarvitse Marcelia, mutta rakastan hänen seuraansa samalla tavalla, kuin rakastan voimakasta tuulta kasvoillani. Hänen seurassaan tulevaisuus ei huoleta; sitä ei kannata edes ajatella. Hän on liikkuva ja sopeutuva kuin vesi. Hän on auringon, valon ja fyysisyyden ihailija. Hän rakastaa kokemuksia ja nautintoja. Ja kauneutta: naisia, värejä ja kukkia — niitä pitää olla paljon; pitkiä, punaisia, vahvavartisia ruusuja.

Mikään ongelma ei Marcelia yllätä. Muistan miten valitin, etten pysty ilmaisemaan itseäni hänen kielellään; ettei hän voisi nähdä älyäni, koska en voinut kuvata ajattelutapaani. Hän vastasi: »Ei tarvitse mennä meren pohjaan tietääkseen, että meri on syvä.»

6. syyskuuta

Pariisi on ihmeellinen; toisaalta kaunis ja täynnä lukemattomia mahdollisuuksia, toisaalta etäinen ja luotaantyöntävä. Pariisi kuuluu pelottomille, niille, jotka selviytyvät ja luottavat itseensä. Itsekkäille ja rohkeille se antaa lupauksia, nautintoja ja iloa.

Ensimmäistä kertaa minulla on oma asunto — Rue d'Arrasilla, Latalalaiskorttelien vieressä. Asun vanhan, harmaan talon ylimmässä kerroksessa. Hissiä ei ole, vain natischevat puuportaat. Portaikossa kotitekoisen ruoan ja kostean puun tuoksu sekoittuvat toisiinsa. Se herättää minussa lämpimän ailahduksen ja hymyilen.

Ylimmässä kerroksessa asuu lisäksi vain Bernard, opettaja, joka rakastaa intohimoisesti italialaisia oopperoita.

Tunnen miten koko talo elää. Se kuiskaa minulle jatkuvasti: maailma on mahdollisuuksia täynnä. Nämä äänet sen tekevät; kaikki on mahdollista. Bernardin askeleet portaissa ja oopperat, alakerran Jean-Jacquesin pianoharjoitukset, toisen kerroksen vanhan pariskunnan lempeä keskustelu, ystävälliset tervehdykset portaikossa.

Bernard tulee tavallisesti kotiin kello kahdeksan, huohottaa ylätasanteella ja kilisyttää avaimiaan. Heti sisälle päästyään hän laittaa levyn soimaan ja käy suihkussa — kuulen veden kohisevan Verdin aarioiden läpi. Joskus hän tuo naisen mukanaan ja herään yöllä heidän ääniinsä. Nainen kiipeää Bernardin perässä portaat puuskuttaen ja päivitellen, päästyään ovelle hän naurahtaa hengästyneen tyytyväisenä. En tiedä onko

naisia yksi vai useampia, mutta aina he käyttäytyvät samalla tavalla. Aamulla Bernardin oopperat soivat entistä kovempaa ja hän yhtyy niihin voimalla valmistaessaan aamiaista.

8. syyskuuta

Rue d'Arrasilta on kymmenen minuutin kävelymatka Sorbonneen. Lyhin matka olisi Rue St. Jacquesia pitkin, mutta minä pidän tunnelmasta, joka syntyy kun menee sisään rakennukseen pääovesta aukion kautta. Niinpä kierrän Rue des Ecolesin kautta St. Michelille.

Sisällä Sorbonnen hämärissä käytävissä on viileää ja tuoksua vähän ummehtuneelle. St. Michelin liikenteen äänet pysähtyvät vanhoihin seiniin. Tunnelmassa on jotain samaa kuin kirkossa; tämä on kokonaan oma maailmansa.

Alkusyksy on lämmin ja aukio ja sen kahvilat ovat täynnä opiskelijoita, jotka keskustelevat tai lukevat. Tunnen rauhallista turvallisuutta; kuulun heidän joukkoonsa ja olen kuitenkin tarpeeksi etäällä. Saan merkityksen elämälleni siitä että kuulun tähän maailmaan ja toimin kuten toisetkin opiskelijat. Ja toisaalta olen yksilö; saan säilyttää salaisuuteni, kätkeä mitä haluan. Olenhan minä yksinäinenkin, mutta riippumattomuuden tunne korvaa sen moninkertaisesti.

10. syyskuuta

Olen tavannut Gillesin. Menin eilen illalla seuraamaan kirjallisuuskeskustelua, jossa hän oli alustajana.

Tilaisuuden loputtua tunsin, miten hän yritti tavoittaa katsettani toisten ihmisten olkapäiden yli. Olin huvittunut. Laskeutuessani portaita käänsin välinpitämättömästi katseeni ylöspäin ja kohtasin hänen etsivät silmänsä.

Puin takin hitaasti päälleni. Sitten käännyin ja näin hänen kävelevän luokseni hymyillen. »Haluaisitteko syödä illallista kanssani?» Heti ensimmäisestä katseesta alkaen olin tiennyt, että hän tulisi.

Illallisen jälkeen menimme tanssimaan ja pitäessään minua lähellään Gilles sanoi odottamatta: »Haluaisin suudella sinua.»

Äkkiä hän tuntui täysin tutulta ja minäkin halusin, sillä seikkailu oli alkanut. Olin huomannut, että hänellä oli sormus. Aikaisemmin se olisi ollut este, mutta nyt minulle tuli tunne, että mitä tahansa tästä seuraa, minä hyväksyn sen jo etukäteen. Millään tulevalla vaikeudella ei ollut mitään merkitystä. Mikään ei pelottanut minua.